

Opinió: Les Responsabilitats i Polítiques de Seguretat Públiques

Una reflexió actualment necessària, és sobre la percepció pública de la policia com a institució doncs sovint es veu distorsionada per la generalització i la manca d'un enfocament crític. Massa vegades, les accions de pocs individus es tradueixen en una degradació injusta de la reputació de tot un col·lectiu o un cos policial concret. És imperatiu diferenciar entre les accions individuals i la institució en conjunt per tal d'assegurar una anàlisi justa i objectiva. Doncs la Policia no és el problema.

Quan es produeixen errors o abusos dins de la policia, és fonamental identificar si la culpa recau en el sistema o en els individus implicats de la institució versus l'individu. Si el sistema de seguretat pública és defectuós o inadequat, no és just responsabilitzar el/la policia de tot. Les polítiques de seguretat pública han de ser revisades i ajustades constantment per assegurar que són les adequades en el context on s'ofereix.

Així mateix, és necessari implementar mecanismes de control i avaluació per garantir que les pràctiques policials es mantenen alineades amb els valors democràtics i dels drets humans i que no siguin només paraules, sinó fets.

La importància en les polítiques de seguretat pública no són només una necessitat; són una obligació envers la ciutadania. És responsabilitat de la nostra societat exigir que, aquestes polítiques, siguin controlables i avaluables. La policia ha d'evolucionar juntament amb la societat, adaptant-se als canvis, a les necessitats i les expectatives de la ciutadania. Això implica un entrega constant amb la proximitat, la seguretat comunitària, la integritat professional, l'eficàcia i la voluntat de servei, no només des dels manuals, els protocols i les pretensions errònies.

Un dels aspectes més importants que sovint es passa per alt en el debat públic i polític, és la necessitat de transparència i responsabilitat permanents, l'enfocament de les dades, no ha de ser l'únic propòsit. La policia ha de retre comptes davant la societat de manera oberta, tranquil·la, sense pors, ni objeccions.

Aquest procés no només milloraria la imatge de la policia, sinó que també enfortiria la confiança pública. La comunicació clara i transparent sobre les operacions, els serveis policials i els seus resultats és essencial per construir una relació de confiança i col·laboració amb la societat.

L'Evolució de les formes han canviat, i la policia ha de canviar amb ells.

La societat actual exigeix un model de policia que sigui més crític amb ell mateix, accessible, responsable i que treballi en estreta col·laboració amb la comunitat.

Això significa desenvolupar estratègies **de policia de complicitat**, on els agents no només actuen com a "forces de seguretat", sinó també com a "membres actius" de la ciutadania.

La seguretat pública és una responsabilitat compartida. El compromís amb la societat implica escoltar les seves necessitats, comprendre les seves preocupacions i treballar conjuntament per trobar solucions efectives. **L'enfoc està en la solució no en el problema.** Cal entomar l'esforç, no amb comissions que al final no tenen recorregut, ni amb estadístiques. Les dades són eines valuoses, per predir rumbos, però només són part de la història. La imatge que la policia ha de projectar i la seva relació amb la comunitat són igualment crucials per a una seguretat pública efectiva real.

Per aconseguir les polítiques públiques de seguretat realment efectives, cal «treballar, treballar i treballar», sense defallir amb responsabilitat, transparència i la col·laboració inestimable de tots els/les actors/es i els/les operadors/es socials.

La policia ha de ser vista, percebuda, com una institució evolutiva, **modulable en objectius i escalable amb resultats**, capaç d'adaptar-se als canvis i de tenir una escolta activa de totes les veus. Només així podrem construir una relació de confiança mútua que enforteixi la seguretat i el benestar de tota la societat.

Sabadell 22 de juliol de 2024

Jaume Salinas

Graduat en Seguretat Integral-UAB

Membre subcomissió específica-PPS

Càtedra Manuel Ballbé de Seguretat Humana i Dret Global